

Strandwerkgroep excursie in het kader van de 1000-soortendag te Koksijde op 20 mei 2017

Ingrid Jonckheere

Op zaterdag 20 mei werkte de Strandwerkgroep mee aan de 1000 soortendag te Koksijde. Op een 1000-soortendag of -weekend komen specialisten van allerhande soortgroepen samen rondom een bepaald gebied, met als doel zoveel mogelijk verschillende soorten waar te nemen alsook de kennis te delen met personen die nieuwsgierig zijn naar het leven in een bepaalde biotoop of hun kennis rond een bepaald gebied willen uitbreiden. Het is een ideaal contactmoment voor natuurliefhebbers. We kregen assistentie van twee kruiers van de vereniging Spanjaardbank en een groepje kinderen en hun begeleiders van de Zeevonk (natuureducatie voor kinderen, De Panne). We spraken af aan Ster der Zee, wandelden een stukje langs het strand, bestudeerden de inhoud van de kruinetten en de begroeiing op de beide strandhoofden. Hieronder volgt de lijst van waarnemingen en een korte bespreking van de meest opvallende vondsten.

Schuimalg en Surfdiatomeën

Bij aankomst op het strand zagen we meteen het opgeklopte bruine schuim van de Schuimalg en in de nabijheid van de waterlijn het patroon van de surfdiatomeeën *Attheya armata* op het natte zand.

Wieren

We noteerden Zeesla *Ulva lactuca*, Darmwier *Ulva spec.*, Blaaswier *Fucus vesiculosus* en Sausijsjeswier - *Scytosiphon lomentaria*.

Weekdieren

Op het strand lagen enkele schelpen, vooral kleppen, die door de recente zandsuppletiewerken op het strand terecht kwamen. Melkwitte arkschelp *Striarca lactea*, Brede strandschelp *Maetra glaucum*, Platte slijkschelp *Scrobicularia plana*, Tere dunschaal *Abra tenuis*, Ovale strandschelp *Spisula elliptica*, van deze laatste vonden we ook een doublet met vleesresten. In de kruinetten zaten een tiental levende Dwerginktvij *Sepiola atlantica* (foto 1) wat niet ongevoen is in de lente. Verder noteerden we:

Gewone tapijtschelp *Venerupis corrugata* – doublet, leeg, Kokkel *Cerastoderma edule* – doublet leeg, kleppen, Witte boormossel *Barnea candida* – kleppen, Amerikaanse boormossel *Petricolaria pholadiformis* – doublet, kleppen, Mossel *Mytilus edulis* – doublet, levend op strandhoofd, Zaagje *Donax vittatus* – levend, Nonnetje *Macoma balthica* – levend, Stevige strandschelp *Spisula solida* – doublet, Halfgeknotte strandschelp *Spisula subtruncata* – doublet, kleppen, Witte dunschaal *Abra alba* – doublet, met dier, Rechtsgestreepte platschelp *Angulus fabula* – doublet, Amerikaanse zwaardschede *Ensis directus* – levend, Afgeknotte Gaper *Mya truncata* – kleppen, Otterschelp *Lutraria lutraria* – kleppen, Japanse oester *Crassostrea gigas* – levend op strandhoofd, Muiltje *Crepidula fornicata* – levend, Purperslak *Nucella lapillus* – levend

op strandhoofd, Schaalhoorn *Patella vulgata* - levend op strandhoofd, Gevlekt koffieboontje *Trivia monacha* - oud, Gevlochten fuikhoren *Nassarius reticulatus* - leeg, Glanzende tepelhoren *Euspira nitida* - leeg, Grote tepelhoren *Euspira catena* - leeg, Gewone alikruik *Littorina littorea* - levend op strandhoofd, Wenteltrap *Epitonium clathrus* - leeg, Wulk *Buccinum undatum* - leeg, Gewone pijlinktvis *Loligo vulgaris* - legsel.

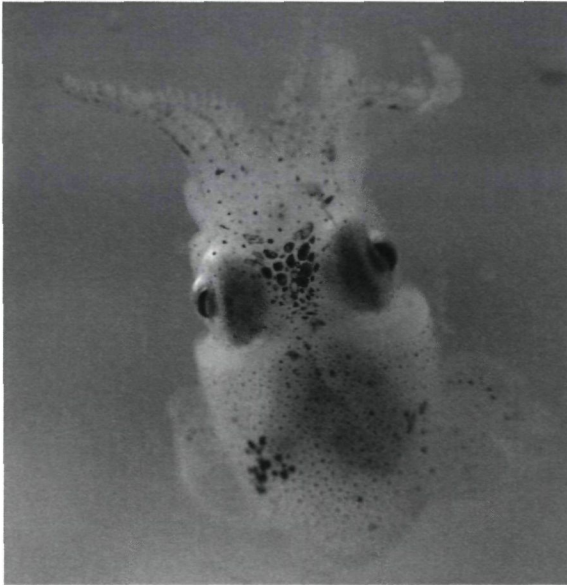

Foto I : Dwerginktvis *Sepioloidea atlantica*
(foto: Ingrid Jonckheere)

Ringwormen

Francis Kerchof vond op het strandhoofd onder een steen enkele Kuststekelwormen *Clitellio arenarius*. Op het strand hielden we even halt bij de tandpastahoopjes van de Zeepier *Arenicola marina* en van Franse tap *Arenicola defodiens* en we noteerden ook de Schelpkokerworm *Lanice conchilega*. Enkele schelpen waren begroeid met Driekantige kalkkokerworm *Spirobranchus triqueter*.

Ribkwallen en Neteldieren

In de netten van de kruiters zat heel wat Zeedruif *Pleurobrachia pileus* en enkele *Eutonina indicans*. We noteerden ook Blauwe haarkwal *Cyanea lamarckii*.

Op het strandhoofd zagen we levende Zebra-anemoon *Actinia striata*, Paardenanemoon *Actinia equina* en Zeeanjelier *Metridium senile*. We zochten naar Slibanemonen *Sagartia troglodytes* maar konden er geen vinden. Enkele schelpen waren bedekt met Zeerasp *Hydractinia echinata* en we vonden enkele exemplaren Zeecypres *Sertularia cupressina*.

Hydroïdpoliepen

Hans De Blauwe noteerde *Obelia dichotoma* en Lange zeedraad *Obelia longissima* en de volgende **Mosdiertjes**: Bladachtig hoornwier *Flustra foliacea*, Harig Mosdiertje *Electra pilosa*, Zeekantwerk *Conopeum reticulum*. In een kruinet zat een kolonie Grijsje zeevinger *Alcyonidium condylocinereum*.

Schaaldieren

In de kruinetten vonden we naast de Gewone Zwemkrab *Liocarcinus holsatus* ook enkele levende Grijsje Zwemkrab *Liocarcinus vernalis*, Driepuntsgarnaaltje *Philocheras trispinosus*, heel wat Gewone Garnaal *Crangon crangon* en een levende Gezaagde Steurgarnaal *Palaemon serratus*. De kinderen van de Zeevonk vonden op het strandhoofd enkele levende Vlokreftjes *Gammarus crinicornus*.

Overige waargenomen schaaldieren:

Breedpootkrab *Portunus latipes*, Krabbenzakje *Sacculina carcini*, Strandkrab *Carcinus maenas*, Helmkrab *Corystes cassivelaunus* dood, Fluwelen Zwemkrab *Necora puber*, Blaasjeskrab *Hemigrapsus sanguineus* levend op strandhoofd, Kleine Heremietkreeft *Diogenes pugilator* in lege schelpen op het strand, Gekerfde Zeepok *Balanus crenatus* levend op strandhoofd, Gewone Zeepok *Semibalanus balanoides* levend op strandhoofd.

Stekelhuidigen

Zeeklit *Echinocardium cordatum* vonden we op het strand alsook levende Gewone zeeappel *Psammechinus miliaris* en levende Gewone slangster *Ophiura ophiura*.

Vissen

In de netten van de kruiers zaten juveniele Tong *Solea solea*, Pladijs *Pleuronectes platessa*, Griet *Scophthalmus rhombus*, enkele Kleine pieterman *Echiichthys vipera*, Dikkopjes *Pomatoschistus minutus*, Kleine zeenaald *Syngnathus rostellatus* en één Zandspiering *Ammodytes tobianus*. Tussen de rotsblokken van het strandhoofd vonden de kinderen van de Zeevonk een Vijfdradige meun *Ciliata mustela*.

Insecten

Hans De Blauwe toonde ons de Japanse dansmug *Telmatogeton japonicus*.

Besluit

De waarnemingslijst is misschien niet spectaculair maar leek me wel het publiceren waard omdat **alle** gevonden soorten genoteerd werden. Het heeft een beeld van welke organismen je op een doorsnee dag in de lente op het strand, strandhoofd of in een kruinet kan vinden.

Uiteindelijk inventariseerden we met zijn allen 1049 verschillende soorten op één dag. We hoefden geen 1000-soorten dag te organiseren om te weten dat de kust, meer bepaald Koksijde een schatkamer vol biodiversiteit is maar wanneer we deze activiteit de komende jaren verder blijven inrichten kunnen we de evolutie van de soortenrijkdom op de voet volgen en kunnen deze data toch een belangrijke waarde krijgen.

Sint-Idesbaldusstraat 20 bus 402
8670 Koksijde